

Дитрих БЬОЛЕР¹

ВІДПОВІДЬ НА ЗВЕРНЕННЯ ПЕТЕРА БРАНДТА, РАЙНЕРА БРАУНСА ТА ІНШИХ ПРИХИЛЬНИКІВ НІМЕЦЬКОГО ПАЦИФІЗМУ²

Перемир'я в Україні негайно? І ми, німці, охоплені жахом перед ядерною війною, що нею погрожує Путін, маємо знати, що доки російські війська не вийдуть під контролем ООН із територій, окупованих всупереч міжнародному праву, російське насилля над українцями триватиме й надалі.

Перемовини можна вести і без перемир'я, яке сприяє несправедливому status quo. Росію вітатимуть, якщо вона відмовиться від загарбницької війни як принципу своєї зовнішньої політики.

Не треба підігравати ядерному шантажу Путіна!

Ніяких самовільних «мирних звернень» за спиною українців та українців!

Не треба фальсифікувати політику миру Вілі Брандта! Як мер Західного Берліна він був позбавлений ілюзій: його зусилля, спрямовані на розрядку, спиралися на міць НАТО та співпрацю зі США.

«Німецький жах», живлений не останньою чергою травматичним досвідом звірств Тридцятилітньої війни, нищівними бомбардуваннями під час Другої світової війни та теперішньою загрозою ядерної війни з боку Путіна, є подвійно фатальним. Він зводить нанівець ідею етики відповідальності, яку розробляли в Німеччині (Макс Вебер, Ганс Йонас, Карл-Отто Апель, Вітторіо Гюсле та берлінська дискурсивна етика відповідальності), підважує та, можливо, підриває спрямований на зміцнення України всесвітній альянс, зокре-

¹ Дитрих Бьолер (Dietrich Böhler) — трансцендентальний прагматик, представник берлінської дискурсивної етики відповідальності, почесний голова Центру Ганса Йонаса Берліна (докл. див.: *Філософська думка*, 2022, №2, сс. 7—22).

² Böhler, Dietrich. Eine Antwort auf den Appell Peter Brandts, Reiner Brauns und X Wohlmeinender des deutschen Pazifismus (лист від 02.04.2023 (dietrich.boehler@gmx.de) (перекл. з нім. та прим. Анатолія Єрмоленка).

Тези Бьолера написано у відповідь на звернення «пацифістів» соціал-демократичної партії Німеччини до канцлера ФРН Олафа Шольца «Світ потребує миру» (Appell an Scholz «Die Welt braucht Frieden». *Stand: 01.04.2023 13:24 Uhr* / www.tagesschau.de/inland/friedensinitiative-ukraine-101). Звернення з'явилося за ініціативи Петера Брандта, сина колишнього канцлера ФРН Вілі Брандта, заводія «східної політики» ФРН за часів холодної війни.

ма між США, Канадою, Великою Британією та ЄС. Цьому жахові треба покласти край!

Вітторіо Гьосле щойно написав мені: «кожне публічне зізнання у власному страху, який я (як приватна особа), звісно, можу мати, de facto лише збільшує шанси того, що Путін гратиме *va-banque*, гадаючи, що йому це зійде з рук. Так, ми змушені жити з можливістю ядерного знищення людства, але геть уся мораль зазнає краху, якщо ми дозволимо себе шантажувати, до того ж нині є надійний засіб стримування».